

MÅL FOR ELEVENES SOSIALE KOMPETANSE

Målene for elevenes sosiale kompetanse tar utgangspunkt i en utviklingstrapp med 4 trappetrinn. Målene innenfor de 4 trappetrinnene kan elevene arbeide med uavhengig av alder eller klasse. Elevene "eier" alle målene, og de kan erobre dem når de er modne for det.

TRINN 1

Empati og prososial atferd

- Jeg ser eller oppdager når noen er lei seg
- Jeg sier fra hvis jeg ser at andre blir plaget
- Jeg prøver å trøste når noen er lei seg
- Jeg sier "unnskyld" når jeg har kommet til å gjøre noe galt
- Jeg bruker "vær så god" riktig
- Jeg ber om noe på en høflig måte: "Kan jeg å lov.... Kan jeg få låne"
- Jeg sier "takkt" når jeg får noe eller får lov til noe
- Jeg kan si "takkt for lånet" og "takkt for hjelpen"
- Jeg hilser på de jeg møter
- Jeg sier "ha det", "takkt for i dag" når vi går fra hverandre
- Jeg kan håndhilse og si hva jeg heter
- Jeg kan vente på tur
- Jeg sitter i ro mens jeg spiser

Selvhevdelse

- Jeg sier fra til en voksen hvis jeg blir plaget eller ikke har det bra
- Jeg følger reglene i leker og spill
- Når vi leker sammen får de andre og jeg bestemme litt hver
- Jeg deltar i opptreden på scenen sammen med gruppa
- Jeg klarer å komme inn i lek med andre uten hjelp
- Jeg viser at jeg kan leke med mange forskjellige barn

Selvkontroll

- Jeg takler at noen av og til bestemmer over meg
- Jeg kan være sint uten å gjøre noe vondt mot andre

Glede og humor

- Jeg kan le sammen med andre når noe er morsomt
- Jeg kan vise og snakke om at jeg gleder meg til noe
- Jeg prøver å gjøre andre glad
- Jeg kan le og gi applaus når andre opptrer

Ansvarsfølelse

- Jeg deltar aktivt i felles aktiviteter
- Jeg kan sette sko, støvler og klær på rett plass i garderoben
- Jeg kaster søppel på riktig sted
- Jeg kan rydde på arbeidsplassen min

Arbeidsvaner

- Jeg kan ta imot og følge en beskjed
- Jeg kan sitte stille i samlinger
- Jeg rekker opp hånda og venter med å snakke til jeg får lov

TRINN 2

Empati

- Jeg ser/forstår når andre barn er lei seg, sinte, glade eller redde
- Jeg tar hensyn når jeg ser hvordan andre har det

Selvhevdelse

- Jeg kan forklare for en voksen når jeg er uenig eller uvenner med noen
- Jeg kan fortelle om jeg er sint, lei meg eller glad
- Jeg kan fortelle om noe i samling
- Jeg kan finne på hva vi skal leke
- Jeg kan fremføre noe på scenen sammen med en mindre gruppe

Selvkontroll

- Jeg kan innrømme når jeg tar feil
- Jeg tåler å tape i spill og sport

Prososial atferd

- Jeg kan gjøre oppgaver for fellesskapet
- Jeg kan følge skolens og klassens regler
- Jeg kan følge regler i leker og spill, og kan være med på å lage slike regler
- Jeg kan foreslå hvordan man kan løse et problem

Glede og humor

- Jeg kan fortelle en morsom historie
- Jeg kan si ifra når jeg blir glad for noe

Ansvarsfølelse

- Jeg er med og rydder, og jeg kan til og med rydde for andre
- Jeg er forsiktig med mine egne, andres og skolens ting

Arbeidsvaner

- Jeg kan arbeide selvstendig selv om jeg sitter ved siden av noen
- Jeg kan ta imot, huske og følge en beskjed som gis til hele klassen

TRINN 3

Empati

- Jeg er hjelpsom mot voksne og barn
- Jeg kan rose og oppmuntre andre
- Jeg forstår at alle er forskjellige, og jeg respekterer andre for den de er
- Jeg godtar at mennesker reagerer forskjellig

Selvhevdelse

- Hvis jeg kommer i vanskeligheter med andre klarer vi noen ganger å løse konflikten uten hjelp fra en voksen
- Jeg kan være fornøyd med eget arbeid, og tør å vise det frem til klassen

Selvkontroll

- Jeg lytter til andre uten å avbryte
- Jeg kan akseptere andres valg
- Jeg finner meg i motgang i spill og sport
- Jeg godtar utfallet av en avstemning, og innretter meg etter felles avgjørelser

Prososial atferd

- Jeg kan følge skolens og klassens regler
- Jeg er stille når noen opptrer, og klapper etterpå og er en god ”publikummer”
- Jeg er med på å gjøre det lettere for en som er ny i klassen
- Jeg kan tilgi andre
- Jeg sier positive ting til andre
- Jeg husker på å si unnskyld når det trengs
- Jeg banker på døra når jeg skal inn i andres klasserom
- Jeg lukker dørene stille, så de ikke smeller
- Når jeg er inne, går jeg bort til den jeg skal snakke med, i stedet for å rope

Glede og humor

- Jeg kan glede meg når andre lykkes med noe
- Jeg gir andre positiv respons på vitser og andre morsomme utspill

Ansvarsfølelse

- Jeg mestrer ordensoppgavene jeg får i klassen
- Jeg tar noe selvstendig ansvar for orden i klasserommet og andre steder

Arbeidsvaner

- Jeg kan samarbeide med en annen elev uten hjelp fra en voksen
- Jeg kan samarbeide i klassen med flere elever
- Jeg kan ta ansvar for eget arbeid på skolen og hjemme
- Jeg prøver å være positiv til nye aktiviteter og arbeidsmåter
- Jeg kan hjelpe en annen med noe jeg kan
- Jeg vet hva samarbeid betyr
- Jeg ber om hjelp når jeg trenger det

TRINN 4

Empati

- Jeg klarer å se en sak fra to sider
- Jeg ser når noen andre faller utenfor og sier fra til en voksen
- Jeg forstår forskjellen på uhell og når noe er gjort med vilje
- Jeg viser respekt for at vi er ulike i kroppen, og utvikler oss forskjellig
- Jeg prøver å bidra til at alle som vil får være med på det vi gjør

Selvhevdelse

- Jeg tør stå foran klassen og legge fram noe alene
- Jeg tar kontakt med andre på en passende måte
- Jeg tør å si og stå for det jeg mener selv om jeg er alene
- Jeg kan "lese" en situasjon, og oppføre meg slik det passer der og da
- Jeg kan be om hjelp på en passende måte
- Jeg viser at det er greit å ta imot hjelp fra andre

Selvkontroll

- Jeg er fortrolig med noen av mine egne sterke og svake sider
- Jeg kan lytte til en annens forklaring uten å avbryte
- Jeg kan ta imot korreksjon og endre atferden min etter det
- Jeg mestrer STOPP-regelen
- Jeg tåler å bli motsagt eller småertet
- Jeg banner ikke på skolen
- Jeg kan stå ordentlig i en kø
- Jeg viser respekt for det de voksne sier
- Jeg bruker ikke stygge ord til andre

Prososial atferd

- Jeg lar være å kommentere andre eller noe de gjør på en negativ måte
- Jeg holder opp døra for andre – på skolen og andre steder
- Jeg husker å sjekke ut hva en annen egentlig mener hvis jeg er usikker eller blir såret eller irritert
- Jeg lar være å erte og plage andre
- Jeg kan fortelle om hvordan min stemmebruk og mitt kroppsspråk kan virke på andre
- Jeg tør å ta avstand og si fra når noen erte eller plager
- Jeg kan diskutere noe vi er uenig om uten å krangle
- Jeg kan spørre eller forklare høflig i telefonen, i en butikk, på buss eller på et kontor
- Jeg oppmuntrer og heier på andre på eget initiativ
- Jeg viser at jeg kan være en god fadder for en yngre elev

Glede og humor

- Jeg kan le av meg selv
- Jeg kjenner til og oppfatter ironi

Ansvarsfølelse

- Jeg deltar i å planlegge felles aktiviteter
- Jeg deltar og tar min del når vi skal jobbe med noe
- Jeg forstår at det jeg gjør kan få konsekvenser for meg selv og for andre
- Jeg rydder og ordner opp etter meg når jeg har vært et sted eller brukt noe

Arbeidsvaner

- Jeg samarbeider og kan fordele oppgaver i ei gruppe
- Jeg kan jobbe sammenhengende med arbeidsplanen i lengre økter
- Jeg kan jobbe minst en halv time sammenhengende
- Jeg ber om hjelp eller veiledning når jeg trenger det
- Jeg planlegger selv hva i arbeidsplanen jeg skal jobbe med hjemme og på skolen, og klarer å gjennomføre det
- Jeg kan ta medansvar for et prosjekt eller et gruppearbeid fra start og til fremføring på skolen
- Jeg gjør meg ferdig med det jeg begynner på uten at noen maser